

in kolarnico več vozov in avtomobil. Obstoja sum na požig.

Požar uničil zgornji del gospodarskega postopja. V Šmarjeti pri Celju je obšel ogenj gospodarsko poslopje posestnika Zagožena. Požar je uničil zgornji del poslopja s senom ter slamo, spodnji del so oteli gasilci.

Nesreča pri pogrebu žrtev avtobusne nesreče. Na pokopališču v Žalcu sta bila 10. decembra dopoldne pokopana Ana in Ivan Krajnc ter Franciška pristovšek. Pogreba so se udeležile poleg sorodnikov, prijateljev ter znancev še ljudske množice. Pri sprevedu je spodrsnilo žalskemu g. župniku in svetniku Antonu Veterniku, da je padel in si zlomil desno nogo v kolku. Ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnico. G. svetniku želimo skorajšnjega okrevanja.

Sorodnik obkal sorodnika z nožem. Štefana Farteška iz Trdkove v Prekmurju je obdelal sorodnik tako z nožem, da so ga morali prepeljati v bolnico v Mursko Soboto.

Nesreča rudarja. Težje je bil poškodovan v rovu premogovnika v Lešah pri Prevaljah rudar Miha Dolenc.

Radi umora 18 let robije. Poročali že smo o ostudnem umoru v Zagaju pri Sv. Petru pod Sv. gorami. V noči dne 5. avgusta je pogorel pri Ulčnikovih v Zagaju vinski hram v bližini hiše in še tisto noč je izginil tudi prevžitkar Fran Ulčnik. Žena Marija Ulčnik in sin Fran sta širila pri sosedih domnevo, da je požigalec stari, ki je gotovo po zločinu izvršil samomor. Po 14 dneh so našli truplo rajnega v bližnji goščavi v stanju razpada. Sodna komisija je ugotovila, da je dobil Ulčnik za tilnik tri smrtonosne udarce s topim orodjem in mu je bila poškodovana še tudi hrbtnica. Sin in mati sta bila prepeljana v celjske zapore, kjer se je vršila dne 7. decembra obravnava. Oba obdolženca sta zanikala dejanje, a senat je le prisodil Mariji Ulčnik 18 let ječe in trajno izgubo državljanjskih pravic, sina Franca Ulčnika pa je oprostil.

Smrt pod vlakom. 32letni izklicatelj vlakov na ljubljanskem kolodvoru Ivan Mrak se je podal v noči iz Ljubljane po železniški progi v Notranje Gorice, kjer je stanoval. Dohitel ga je ekspresni vlak proti Parizu in je neprevidneža tako razmesaril, da so ga komaj prepoznali.

Vlak povezil gluhonemo. 70 letna gluhonema prevžitkarica Marija Adamič je šla preko železniškega tira med postojama Velike Lašče in Ortnek na Kranjskem. Reva ni čula prihajajočega vlaka, kojega stroj je razbil ženicu glavo in jo vlekkel kakih 50 metrov.

Bratranec zabodel bratranca. V Spod. Slivnici pri Grosupljem na Kranjskem je zabodel v noči od 7. na 8. decembra v fantovskem pretepu 19letni bratranec 18letnega bratranca Al. Vovka s kuhinjskim nožem v srce.

Vlak ga je razmesaril. Dne 8. septembra je razmesaril tovorni vlak v Št. Vidu pri Stični priletnega kajzarja Antona Tomažiča. Tomažič je bil gluhi in kratkoviden in radi tega ni zapazil pri prekoračenju tira prihajajočega vlaka.

Smrt vsled opeklin. Dveletni deklici delavca Mihaela Černeta v Ljubljani se

je vnela oblekca in je otrok umrl vsled opeklin.

Franju Gnilšek, vinskemu trgovcu v Mariboru je nepridiprav sunil iz veže Zadrudne gospodarske banke kolo znamke »Bianchi«, št. 66701. Pred nakupom kolesa se svari.

Stražnik rešil 600 otrok. V kinu v Newyorku je izbruhnil 10. decembra med predstavo požar, kar je povročilo silen strah ter zmedo med deco. Službujoči stražnik je ohranil toliko prisotnosti duha, da je pozval otroke, da so si podali eden drugemu roke in na ta način je pripeljal iz gorečega kina 600 nepoškodovanih otrok, ki bi bili sicer zgoreli, se zadušili, ali pa bi bili postali žrtev gnječe.

Pesojilnica v Ptuj obvešča cenjeno občinstvo, da je svojo pisarno iz Narodnega doma preselila v svojo hišo na Slovenskem trgu št. 5 (prej glavni trg) poleg zgornje apoteke naspoti trgovine A. Senčar in sin. 1712

Znižana poštnina. Ker je poštnina na zavitke znatno znižana (čez 300 Din ilak prosta), se priporoča, da si takoj naročite cenik in vzorce od tvrdke Stermecki, Celje, kjer lahko kupite razno blago za božične praznike po zelo znižanih cenah.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, telefon 2358. Lastnik in vodja kirurg dr. Černič Mirko. Najmoderneje opremljen za operativne slučaje. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, žarnica »Hala«, enterocleaner. 1464

Na občutljivi koži se pojavijo lišaji in drugi nedostatki pri uporabi škodljivega mila. Zato se priporoča uporaba samo takih mil, ki so medicinsko brezhibna, kot so to: Fellerjeva Elsa-mila lepote in zdravja in sicer: lilijino mlečno, lilijino kreme, boraksovo, glicerino, katranovo, rumenjako in milo za britje. Po pošti 5 kosov 52 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Obrtniki, ali poznate obrtni zakon? Vsak obrtnik mora vedeti, kake pravice in kake dolžnosti ima glede svojega obrta. Sedaj je izšel novi obrtni zakon. Dobite ga v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru po Din 20.— in poštnina. Naročujte ga, ker je zaloga majhna!

Jaslice, papir in vse druge reči za Božič dobite najceneje v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 6 in Walvorjeva cesta 36.

Kaj naj prinese Božiček našim malim? Slikane povesti Male knjižnice. Vsaka povest ima nad deset slik. Povest stane samo Din 2.—. Doselej je izšlo 8 povesti. Ali knjižico »Sumi Drava«, pohorske in mariborske pripovedke, ki stane Din 5.—. Vse se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Če imaš vsaj malo več denarja, da si lahko kupiš več knjig, tedaj ti priporočamo roman v treh knjigah: Winnetou. Tega boš bral kar naprej, tako je zanimiv! Vse tri knjige obsegajo 12 zvezkov po Din 13.—. Vezana knjiga stane vsaka po Din 65.—, celo platno Din 70.— in z barvano sliko na prednji strani po Din 75.—. Knjižnice in čitalnice ne bodo imele za to zimo lepše knjige kakor je Winnetou. Naj poizkusijo, bodo videle, kako jo bodo ljudje radi brali! Zato naj vsa društva, ki še niso te knjige naročila, brž pišejo po njo, sedaj je že na razpolago. Člani društev zahtevajte v svojih knjižnicah roman Winnetou! Knjiga se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kmetiskim gospodarjem in gospodinjam toplo priporočamo koledar, ki je izšel res za nje. Za gospodarje je Kmetiski koledar, za gospodinjne pa Gospodinjski koledar. Vsak stane s poštnino vred samo 10 Din. Najceneje je za vas, da pošljete znamke v pismu naprej z naročilom Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kaj naj vam dá trgovec za Božič in novo leto? Gospodarju Kmetiski koledar in gospodinjji Gospodinjski koledar. Recite trgovcu, kjer stalno

kupujete, da naj piše po nje v Tiskarno sv. Cirila v Mariboru.

Double za plašče po 68 Din dokler traja zaloga v Tekstilnem bazarju, Maribor.

*

Otok brez denarja.

Približno v sredini med južno Afriko in južno Ameriko se nahaja mali otok Tristan da Cunha. Na otoku živi čisto ločeno od ostalega sveta 150 oseb. Večkrat minejo leta, ne da bi pristala na otoku kaka ladja. Otočani so povsem navezani na to, kar jim nudi v prehrano otok in si morajo sami oskrbeti obleko ter stan. Življenje na otoku je težavno, postaja vedno težavnejše in vendar noče nikdo zapustiti samotnega otoka.

Otok Tristan da Cunha je bil prvič obljuden od nekaterih družin v napoleonskih vojnah. Potomci teh družin životarijo še danes na otoku in sicer brez denarja.

Ker ne poznajo otočani izvoza, jim manjkajo sredstva za nakup raznega blaga, tudi če bi se vzdrževal z otokom ladijski promet. Med samotarji vlada skupnost imanja v popolnem redu ter miru. Tekom celih sto let ni bil zagrešen na otoku niti eden zločin.

Po poročilih onih redkih očitvidcev, ki so si ogledali otok, je družinsko življenje otočanov vzgledno. Kljub težavnim živlenskimi razmeram vlada povsod čistota po stanovanjih in tudi ljudje so snažni ter čedno oblečeni.

Otok Tristan da Cunha je žrelo ugaslega ognjenika in je tudi možnost rasti rastlinstva znatno omejena na ognjeniških tleh. Tekom 100 let so popolnoma izčrpane lesne zaloge, za pogozdovanje pa se ni nikdo pobrigal. Da si oskrbijo ljudje drva, morajo visoko na goro, kjer še raste grmovje.

Najhujše zlo je to, da je onemogočena radi prevelikih množin podgan pridelava žita.

Do leta 1883 še niso delale podgane otočanom nobenih skrbi. Leta 1882 se je razbila ob skalih pred otokom ladja, iz koje razvalin so pribežale na suho podgane in njih potomci so pričeli z ugonabljanjem žetve.

Otok je pod angleškim pokroviteljstvom. Iz Anglije je zahajal od časa do časa na otok duhovnik, ki je bil obenem tudi učitelj ter zdravnik. On je prinašal med samotarje novice iz ostalega sveta. Otok ne pozna pošte, ker se ga ne dotika nobena linija za parnike. — Knjige so redkost in zelo iskane. Časopisov ne prejmejo otočani po cela leta ne! Baš v najnovejšem času je sklenila angleška vlada, da bode obiskovala vsaj enkrat na leto otok bojna ladja in tako omogočila vsaj nekoliko prometa. Dne 10. t. m. je zapustil angleško luko parnik, ki bo pristal na otoku.

*

Izborna vino novo in staro prodaja ali zamenja za suha, bukova drva in rezan les Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Zamenjava denarja.

Finančno ministrstvo je odredilo, da bo do konca meseca februarja treba zamenjati vse tisočdinarske bankovce. Vsak, ki bi v tem času ne zamenjal teh bankovcev, jih bo sicer imel, ne bodo pa več v javnem prometu. Podrobnejše, kako in kje se bodo ti bankovci zamenjavali, še ni znano.

Enkrat smo že imeli zamenjavo denarja v Jugoslaviji, ko smo oddali bivši, avstrijski denar za jugoslovanskega. Tedaj so nam zadržali tudi 20% od tistega, kar smo tedaj imeli. Srečni pa so bili oni, ki tedaj niso imeli gotovine, ampak denar naložen v posojilnicah. Tem vlagateljem samim ni bilo treba dati 20% in so potem s svojim denarjem prosto razpolagali. Za one bone pa, ki so jih mnogi izgubili, drugi proč prometali, se je šele pred leti dobila pravica plačevati z njimi davke.

Ta slučaj nas uči, da nimajo vedno prav tisti, ki denar doma tišijo. Sedaj ga bodo morali vendar le pokazati! In zamenjati ga bo treba! Pa še v mestu kje, ker v vsaki vasi to gotovo ne bo mogoče. Preveč kroži ponarejenih bankovcev med nami, zato se ta zamenjava mora izvršiti.

Pri sedANJI zamenjavi denarja ni odrejen noben odtegljaj, pač pa bo Narodna banka zamenjavala nežigosane bankovce v celoti z žigosanimi. Narodna banka ima v Sloveniji le dve podružnici.

Kako pametno storijo tedaj tisti, ki naložijo svoj denar v popolnoma varne posojilnice. Če se vrednost denarja izpremeni, se izpremeni tudi v tvojem žepu, ne pa samo za tisti denar, ki je naložen v posojilnicah. Sedaj pa ljudje doma tišijo denar, ne dobijo nič obresti, so v nevarnosti, da jih kdo okrade, posebno sedaj v zimi in potem še ta skrb za zamenjavo, poleg tega pa si ljudje, ki bi ga krvavo rabili in plačali za njegovo lepe obresti, ne morejo pomagati, ker nobena posojilnica ne more dajati

posojila, ko še vlog ne sme izplačevati tako, kakor bi rada.

Da vam ne bo treba zamenjati denarja, vložite ga v posojilnice! Ta denar, ki se sedaj na novo vloži, ni tako vezan, kakor oni pred 25. septembrom. Tega se lahko zopet kot navadno dobi ven. Kadar bo čas zamenjave, bodo to drugi napravili, vi pa boste med tem že imeli dobiček na obrestih in ste izven nevarnosti, da bi se vam kaj moglo zgoditi.

Denar torej pravočasno v posojilnice!

Pregled 1000 dinarskih bankovcev.

»Službene novine« objavljajo naredbo Narodne banke, glasom katere bo dne 21. decembra pregledala vse novčаницe po 1000 Din ter jih pričela nadomestovati v novimi, ki bodo starim podobne razen posebnega znaka, ki bo vnešen v nove bankovce. Pregledovanje tisočdinarskih bankovcev je ukazal finančni minister z naredbo z dne 4. decembra in predvsem zato, da se zaščiti ljudstvo pred ponarejenimi tisočdinarskimi bankovci. Narodna banka izjavlja, da bo bankovce pregledovala in zamenjavala do vstevši zadnjega dne v februarju 1932. leta. Novčаницe po 1000 Din ki so bile izročene prometu dne 30. novembra 1930 in ki ne bodo predložene Narodni banki v pregled in zamenjavo, bodo 1. marca 1932 prenehale biti zakonito plačilno sredstvo v zasebnem denarnem prometu. Narodna banka sama pa jih bo še nadalje sprejemala v plačilo.

Cene mesa. Uprava dravske banovine v Ljubljani je z razpisom II. No. 28707-1 od 27. novembra 1931 mestnemu načelstvu sporočila, da se goveje in telečje meso v mestu Maribor po zadnjih tržnih izkazih začetkom novembra še vedno predrago prodaja in zahteva primerno znižanje cen mesa. Opozarja se, da morajo v bodoče služiti za merilo dopustnih cen mesa mesne cene v Ljubljani, ki v glavnem odgovarjajo sedanjemu stanju cen živine, pokrivajo vse režije mesarjev, ki so v Ljubljani večje kakor

po drugod v Dravski banovini, in omogočujejo še vedno primerni obrtni čisti dobiček. Po naročilu banske uprave se do nadaljnjega določijo sledeče okvirne cene: goveje mesto I. a) prednji del 10 Din, b) zadnji del 12 Din; goveje meso H. a) prednji del 8 Din, b) zadnji del 10 Din; goveje meso III. a) prednji del 6 Din, b) zadnji del 8 Din; teletina 10, 12 in 14 Din.

Dramlje. Vinska razstava za celjsko okrajje. Podružnica SVD v Dramljah priredi v nedeljo dne 31. januarja za svoj okoliš in za vse sosedne vinorodne kraje vinsko razstavo s sejmom. Zato se vabijo vsi vinogradniki sosednih občin, ki imajo res dobra, sortirana, za razstavo sposobna vina in želijo vino razstaviti, da se prigrasijo najpозnejše do 25. decembra pri podružnici Sadjarskega in Vrtnarskega društva v Dramljah s točno navedbo, koliko vzorcev bodo razstavili. Vsak razstavljalec mora razstaviti vsake vrste vina po pet steklenic, katere dobi pri podružnici SVD v Dramljah, ako jih nima sam. Opozarjajo se tudi trgovci in trdke, ki želijo razstaviti razno sadjarsko, vrtnarsko, vinogradniško in kletarsko orodje, da se prigrasijo istotako do 25. t. m. pri naši podružnici. Razstavljalci vin imajo razstavo prosto, trdke pa plačajo podružnici za kritje stroškov nekaj odškodnine. Ker je to naša prva vinska razstava, se vabite vsi zainteresirani (razstavljalci in vinski trgovci), kakor tudi oni, ki hočete malo pokritizirati naša vina, da se naše razstave čim številnejše udeležite. Načelstvo podružnice.

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Dramljah ima na Stefanovo dne 26. t. m. po rani sv. maši v prostoru stare šole svoj redni občni zbor z običajnim spredom. Po občnem zboru se vrši istotam predavanje iz sadjarstva. Dolžnost vsakega člana je, da se občnega zbora gotovo udeleži. Vabljeni ste pa tudi nečlani in sploh vsi, ki vam je narava podarila vsaj malo čuta za sadjarstvo. K občni udeležbi najljubdeje vabljeni vsi! — Načelstvo.

Sv. Lenart nad Laškim. Kmetijska podružnica pri Sv. Lenartu nad Laškim je priredila

Fr. Ks. Meško:

Črna smrt.

10

Kriste! Kriste! Ti usmiljeni, ti iz srca mili! Nisi li učil in z najkrasnejšimi besedami proslavljal ljubezni? Nisi li bil neskončno usmiljen in dobrotljiv, ko si po ti ubogi dolini solz, med trpljenjem in med solzami božjih otrok, tvojih otrok, tvojih bratov in sester hodil? Ni se ti li v srce smilila celo Marija iz Magdale, prešuštnica in očitna grešnica? Pa si ji prizanesil, potolažil si jo z milo, z milosti polno besedo. Ta deviški cvet pa si pustil pokositi brez usmiljenja! — Kriste, Kriste! Kako naj ne dvomim, kako naj ne zdvojim!

»V lepšem vrtu zdaj cvetil« mu je govoril v srcu mehko tolažeč glas. A krik bridkosti in obupa ga je prekril in preglušil.

»Kakšno je torej tvoje usmiljenje, kje je? Kdo naj bo še dobrotljiv, prizanesljiv in usmiljen, če nisi ti, ki te vir dobrote in usmiljenja imenujemo?«

»Kaj je večje usmiljenje: življenje s trpljenjem ali smrt? Pomisli!« mu je govorilo v srcu tiho očita-joče.

»Kakšno trpljenje?« se je uporno branil. »Saj bi živel v vedni sreči! Kdo je kdaj ljubil, kakor ljubim jaz? In kdo bi se potrudil, kakor sem se nameraval jaz, da bi ljubljeno ženo z vso mogočo zemeljsko srečo osrečil?«

»Ne zarekaj se! Ali zreš v prihodnost? Ali poznaš človeško srce in njegove skrivnosti? Mestni človek si, učen, po visokem hrepeneč, ona je bila kmetska hči. Pa veš, da bi jo vedno ljubil? Da bi ti ne bila morda kdaj zapreka na poti, utež v tvojem poletu navzgor?«

A še ni bil prepričan.

»Rozka! Rozka!«

Kakor nikoli poprej, je hrepnel po nji zdaj, ko je ni več bilo.

Nenadoma je planil pokonci. Bilo mu je, da bo zblaznel, ako ostane še nekaj časa na mestu, ki mu krije najdražje, a mu brani do nje. V glavi se mu je vse vrtelo, v sencih mu je kovalo, srce mu je utripalo, kakor bi mu nameravalo prsi razgnati.

»Z Bogom, ljubljena, z Bogom!«

Hitel je h konju, ki je stal privezan ob plotu pred Rajavčevo hišo. Toliko da je pozdravil Rajavca, ki je prišel na dvorišče, da ga povabi v žalostni, zapuščeni svoj dom, in že se je zavihtel na vranca. Udaril ga je s stremenom, da je kakor lastovka hitel

Ali je tako nujno?

Dva kmečka fanta sta se prepirala v gostilni. Prvi je drugemu nazadnje zabrusil v obraz: »Kaj se bom jaz s teboj prepiral, ti si bedak, ti me lahko kar v — pihaš.« Komaj je izgovoril, mu je bilo že žal besed, ker je bil njegov nasprotnik velik pretapač. Zato je prvi fant hitro skočil izza mize in je pobegnil skozi vrata, drugi pa razjarjen za njim. Prvi jo je srečno odkuril, drugi pa se je zaletel v gostilničarja, ki je baš prihajal. »Kam pa tako hitro?« jo vprašal fanta. »Za onim tam tečem, rekel mi je, naj ga v — piham.« »Tako?« je mahnil gostilničar, »potem

v nedeljo dne 6. t. m. v Soli strokovno predavanje. Kmetijski referent g. Zupan je predaval o sadjereji, o pravilnem sajenju sadnega dreva, o nadaljni skrbi za njegov razvoj ter o zatiranju sadnih škodljivcev. O živinoreji je nastopil kot predavatelj g. dr. Jerina, živinozdravnik iz Laškega. Nad 40 poslušalcev je z zanimanjem sledilo stvarnim in podučljivim izvajanjem gg. predavateljev. Živino- in sadjereja sta za tukajšnji okoliš dve glavni gospodarski panogi, česar se tudi kmetje v polni meri zavedajo. Pristojni činitelji naj storijo vse potrebno, da se pospeši izvoz živine in da dobijo rejci plemenske živine primerno nagrado. V prosep sadjereje naj se izdela za kmeta pravičen lovski zakon.

Čebelarska podružnica za Celje in okolico priredi v nedeljo dne 20. tega meseca ob 15. uri svoj redni občni zbor v posvetovalnici okoliške občine na Bregu. Pridite člani polnoštevilo!

*

Fr. Rudl:

Letošnja sadna trgovina

potom štajerske sadjarske zadruga v Mariboru.

II.

Kakor so nam letošnje izkušnje kazale, recimo v Avstriji in Italiji, nam švicarska konkurenca ne more glede kakovosti jabolok do živega, ako le izvažamo predpisano zdravo, izbrano in lepo blago. Švica nas ni pobila pri kakovosti, ampak samo pri cenah.

Vedno so naše kronične napake, da kmetje neizbrane, potolčene, črvice, zamazane in črnosajaste jabolke do vagona pripeljajo in tudi najboljši nakladalec v vagonu in pri navalu obilnega dovoza ne more tako škartirati blaga, da isto faktično odgovarja konkurenci na inozemskem tržišču. Razen tega pa mora biti po predpisih železniške uprave vagon tekom šestih ur napolnjen, ker drugače se plača od vsake ure naprej visoka stojnina. Samo ob sebi se razume, da 10.000 kg ja-

boljk ne moreta eden ali dva nakladalca vagon standardno predpisano v šestih urah napolniti in odpremiti.

V tem oziru se je naš sadjerejec v mariborskem okolišu že poboljšal, ter je sedaj že na višji stopnji napram poprejšnjim letom in napram drugim sadnim krajem. Današnji inozemski trg zahteva strogo kvalificirani izbor in sicer vsake vrste sadja.

Praktično rečeno je pogrešno, da vozi kmet svoje sadje neposredno do vagona, ako ni poprej doma dobro preškartiral robe in če sam vsega ne zna ali noče, je treba, da se takšna roba pri izvoznikarju pred nakladianjem v njegovem skladišču predeva in spravi v takšno obliko, da je sposobna za izvoz. Pri razbiranju jabolok, katero delo bi se moralo prav za prav že pri obiranju z dreves vršiti, treba paziti nato, da najlepši plodovi ostanejo brez vsakega natiska, ker ravno odlične debele jabolke so glede natiska, padca itd. najbolj občutljive, dočim prenesejo drobnejše jabolke še tudi večkratno presipavanje.

Za skladiščenje, prevoznje, nakladanje je enotni jugoslovanski zaboj neobhodno potreben inventar. Ta zaboj vsebuje povprečno netto 33—34 kg jabolok, torej trije zaboji imajo netto 100 kg jabolok in vsi drugi sistemi zavlačujejo brzo in brezhibno nakladanje.

Pri vsaki nakladalni železniški postaji, katera tvori nekako središče za širši okoliš, morajo biti nabiralna skladišča, kjer se pred nakladianjem standardizira blago za izvoz, drugače pa bo v inozemstvu naša sadna izvozna trgovina ostala v ozadju na neprecenljivo škodo vseh producentov.

Vsled evropske gospodarske krize in preobilnega rodu sadja v Nemčiji, Švici, Madžarski in na Holandskem, konečno pa tudi vsled zabranjenega mednarodnega denarnega prometa je krivda, da so naši sadjarji dosegli samo polovične cene od lanskega leta pri namiznih jabolkih in pri sadju — za

mošt pa komaj petinsko vrednost lanskega leta, ker so vina povsod polne kleti.

V današnjih nesigurnih gospodarskih razmerah je tako nehvaležno preokrovati o izgledih sadne trgovine za prihodnje leto. Lahko pa po sedanjih izkušnjah rečemo:

Ako bodo sadjarji zabranili z uporabo dobrih preparatov sadne bolezni in zlasti zabranili škrlup in črvivost, ako bodo dorastlo in dobro sortirano nepoškodovano čisto sadje nudili, se bodo gotovo dale doseči ugodne cene, ker Nemčija in Švica, ki sta letos imeli rekordno letino, ne bosta imeli veliko sadja, dasi zlasti Nemčija napenja vse moči, da pridela dovolj sadja doma in zabrani uvoz tujega.

Vse države brez izjeme si mrzlično prizadevajo, sadno trgovino kar najbolj dvigniti in izpopolniti, da morejo konkurirati z drugimi. Samomor bi pa bil, ako bi mi zaostali. Naj bi to vpoštevale oblasti, pa tudi sadjarji sami! Vztrajno, požrtvovalno skupno delo vseh činiteljev je nujno potrebno. V tem smislu vsem sadjarjem srečno novo leto!

*

Gospodinja, čuvaj svoje zdravje!

»Boljše je biti reven, a pri tem čil in zdrav, kakor pa bogat in bolan. Čilost in zdravje sta boljše kot zlato in zdravo telo boljše kakor velik zaklad. — Zato prevdari, kaj je dobro za zdravje tvojega telesa in premisli, kaj mu je v škodo, tega mu ne daj!«

Tako kliče modri Sirah že tisočletja odraslim in otrokom. Le žal, da se ta dober nauk tako malo upošteva in po njem ravna.

pa ni tako nujno, za to je še vedno čas.«

Izpodletelo. Fric je na daljnem izpitu in piše domov tole karto: »Ljubi starši! Včeraj smo si ogledali v neki vasi, veliko, staro lipo. Naša teta Marta je bila tudi zraven. Osem mož jo komaj objame. Vse pozdravlja Vaš Fric.«

Ljubeznjiv mož. Mož in žena, ki si nista bila prav dobra med seboj, sta šla v menezarijo gledat divje živali. Ko sta stala pred kletko, v kateri je rohnel razdražen lev, je rekla žena: »Kaj bi ti rekel, če bi lev zdajle kar naenkrat planil iz kletke in me požrl?« Mož: »Dober tek bi mu vsa!«

Zmota. Tri starejše gospe so se zelo zani-

skozi vas. Drvela sta po cesti, da se je dvigal oblak prahu za njima.

»A kam? — Domov? Ne, domov ne! Saj doma več nimam! Kaj mi bo brez nje? — Ne, domov ne! Kam daleč! Od sveta proč, v stran od ljudi!«

Dol po polju, proti Turnišču, je naravnal konja. Na pogorišču ob gradu je delala gruča ljudi; majhna množica, ker ljudje se sedaj tudi za take nesreče niso posebno zmenili. Čudili so se, ko je jezdec mimo drvel.

»Ta pa jezdi, kakor bi bil požigalec.«
Dominik se ni brigal za njih zvedave in zijave poglede, ne za pogorišče.

Po široki cesti spodaj za gradom je počasi in leno stopal širokopleč, rdečelas Haložan. Tudi ta se je čudil jezdecu, ki je v tako divjem diru podil konja po prašni cesti.

»Kam za vraga tako divja? Pa hoče črni smrti ubežati? Budalo!«

Daleč doli med njivami se je črnil gozd. Kakor žalostno izgubljen je stal sredi polja. In vse polje je bilo neskončno žalostno in zapuščeno. Razen Dominika in haloškega kmeta ni bilo žive duše na cesti, ne na vsem polju. Vse kakor izumrlo, kakor s prokletsvo udarjeno. Še gozd je stal v polju tako molčeč in zamišljen, kakor bi čutil gorje, ki stiska in mori srca vsepovsodi krog njega.

V ta gozd je zavil Dominik; kakor v sanjah, napol v nezavesti. Kakor bi se hotel s svojo boljo tam skriti.

Privezal je žival ob mlad hrast. Kakor na smrt upehan in bolan se je vrغل pod drevjem na mah. Mah, ves izsušen in ožgan, je bolešno zaprasketal. To je bil edini glas, ki ga je Dominik slišal. Sicer je bilo vse naokoli tako mirno in mrtvaško tiho, da je srce in misli težilo.

Ko je že nekaj časa ležal na mahu, se je zazibala veja na eni bližnjih bukev. Veverica, vsa shujšana in mršava, je skakljala z veje na vejo. Nenadoma se je krepkeje oprijela veje, plašno se ozrla niz drevesa. Zaslila je namreč bolesten, zdihujoč glas. In je zagledala spodaj na mahu ležečega človeka, ki se z obema rokama za glavo prijema, glasno štoka, čudne besede govori:

»Ne morem več živeti. Za njo grem. Na to drevo se obesim.«

Pokonci je planil, z mrzlično naglico pas odpel, stopil bliže bukvi, si ogledoval nje veje.

A nenadoma se je zdrznil, prestrašen za nekaj korakov odstopil. Zakril si je z rokami oči in bridko mrmral:

»Ne, samomorilec ne smem iti za njo v večnost. Oskrunil bi njen spomin in sebe.«

Zapel je pas, ležel spet na mah.